

Utbildningsförvaltningen i Upplands Väsby kommun
IOGT-NTO och IOGT-NTOs Juniorförbund
Thord Jansson

☎ 08 - 590 970 24
Fax 08 - 590 738 89

2001-07-16

Utbildningsnämnden i Upplands Väsby kommun
IOGT-NTO
IOGT-NTOs Juniorförbund

DROGKAMPEN LÄSÅRET 2000-2001

Sammanfattning

Efter tre år som projekt, lever Drogkampen i Upplands Väsby kommun vidare under utbildningsnämnden. Det fjärde läsåret med Drogkampen har varit mycket händelserikt. Vår logotyp har registrerats som ett skyddat varumärke, och vi har inlett ett samarbete med IOGT-NTO och IOGT-NTOs Juniorförbund och därmed tagit första steget mot att förverkliga vår vision.

Uppmärksamheten kring Drogkampen har varit stor. Förutom ett flertal lokala artiklar har även några artiklar skrivits bland annat i Hälsingland, i Blekinge och på Internet. Drogkampen har också medverkat i Radio Stockholm vid två tillfällen. Genom samarbetet med IOGT-NTO har Drogkampen presenterats för flera kommuner. I tre av dessa startar Drogkampen till hösten.

Samarbetet med WHO har gett Drogkampen extra uppmärksamhet. Arbetet har även påbörjats med att presentera vår utvärdering på en europeisk databas.

Det ideella engagemanget är Drogkampens hjärta. Framför allt förtjänar Drogkampens tjugotal funktionärer att nämnas särskilt. Därutöver stöddes Drogkampen av 26 tävlingsstationer och 37 sponsorer. Vid finalen engagerades ca 1 000 personer. En fin inramning när Vitsippspriset delades ut.

Utvärderingen ger Drogkampen fortsatt gott betyg. Lärarna har till och med givit Drogkampen högre betyg detta läsår. Under det kommande läsåret kommer vi att arbeta vidare med Drogkampen i fyra kommuner. I Upplands Väsby kommun ska vi verka för att uppföljningen av Drogkampen i skolår sju till nio utvecklas vidare.

Allmänt om Drogkampen

Finalen i Drogkampen är över och priserna utdelade. Första priset vann 6 A från Grimsta. – En äventyrsresa med ett dygn på Boda Borg, en natt i kåta och mycket annat spännande i skogen och i Fiffiga Huset. Nu är det dags för summering och reflexion.

Nedan kommenteras i huvudsak vad som hänt efter att vår utvärdering av det treåriga projektet blev klar i december 2000. Vad som hände under år 2000 framgår av utvärderingen och tar för stort utrymme att upprepa här.

Efter tre år som projekt, lever Drogkampen vidare i Upplands Väsby kommun under utbildningsnämnden. Se bilaga 1.

Patent- och Registreringsverket har 4 december, 2000 registrerat Drogkampens logotyp såsom ett varumärke under nummer 340279. Detta innebär, att Drogkampens logotyp endast får användas i samarbete med Upplands Väsby kommun.

Alla sexor – 74 klasser och ca 1 900 elever – har sedan starten 1997-98 deltagit i Drogkampen i Upplands Väsby kommun.

I samverkan med IOGT-NTO och IOGT-NTOs Juniorförbund har Drogkampen också tagit det första steget mot att förverkliga visionen från hösten 1997:

Drogkampen blir en etablerad pedagogisk metod, där klasser från olika kommuner i hela Sverige tävlar mot varandra.

Nedan följer i punktform några sammanhang och händelser där Drogkampen uppmärksammas – efter utvärderingen (december 2000).

Annonser

En gratisannons i **Lokaltidningen mitt i Upplands Väsby** om tävlingsuppgiften till Livsvillkor 1.

En gratisannons i **Lokaltidningen mitt i Upplands Väsby** om tävlingsuppgiften till Livsvillkor 2.

En gratisannons i **Lokaltidningen mitt i Upplands Väsby** om tävlingsuppgiften till Livsvillkor 3.

En gratisannons i **Lokaltidningen mitt i Upplands Väsby** om tävlingsuppgiften till Livsvillkor 4.

En starkt subventionerad helsidesannons i **Lokaltidningen mitt i Upplands Väsby** inför finalen i Drogkampen.

Även kommande läsår kommer Drogkampen att finnas med i **Informationskalendern** som i samarbete med IOGT-NTO delas ut till samtliga högstadieelever i Upplands Väsby kommun (åldersgrupper som deltagit i Drogkampen).

Artiklar om Drogkampen i Upplands Väsby kommun

Artikel i **Lokaltidningen mitt i Upplands Väsby** v 5, 2001.

Artikel i **Lokaltidningen mitt i Upplands Väsby** v X, 2001.

Artikel i **UVen** nr 1, 2001.

Artikel i **UVen** nr 3, 2001.

Artikel i **Vår Kommun** nr 1, 2001.

Artikel i **Vår Kommun** nr 3, 2001.

Drogkampen i Sverige – utanför kommungränsen

Om Drogkampen i Söderhamn.

Artikel i **Hälsingekuriren** 15 februari 2001:

Kamp mot droger – finansiärer saknas

Hälsingekuriren 16 februari 2001:

Drogprojekt intresserar (HSN)

Om Drogkampen i Ronneby.

Blekinge Läns Tidning 26 mars 2001:

400 tävlar i Drogkampen nästa år

En ganska lång artikel (4 sidor) på **Blåbandsrörelsens hemsida**

www.blabandet.se under "Arkivet".

Artikel i **Accent** nr 4, 2001:

Drogkampen sprider sig

Drogkampen "vann Viktor" på **Radio Stockholm** v 48. Vi var med två gånger i direktsändning genom en av våra ideella medarbetare.

Artikel på **www.drivkraft.org** under jul- och nyårshelgen.

Västerås stift:

Drogkampen presenteras i stiftets Idépärm samt häftet "Framtidens blommor planteras idag – lokal strategi mot droger".

Drogkampen medverkade vid en studiedag om "Ungdomar och Tobak" 2001-03-16 i Stockholm.

Arrangör: **Centrum för Tobaksprevention.**

Drogkampen har presenterats vid möten i **Söderhamn, Ronneby, Olofström, Krokomb och Fagersta** samt vid **IOGT-NTOs kongress**, 2001-07-03 på Idrottshögskolan i Stockholm.

Drogkampen i stora vida världen

Drogkampen utvärderades inom WHO:s program Healthy Cities 1999-2000. Det lokalt tobakspreventiva arbetet granskades i Stockholm och Köpenhamn. Utvärderingen gjordes i form av en s.k. Peer Review (kollegial granskning). Drogkampen har genom denna utvärdering presenterats i Stockholms och Köpenhamns **årsrapporter till WHO för år 2000**.

Detta har varit en stor förmån för Drogkampen. Det har haft mycket stor betydelse för uppmärksamheten kring projektet. Den positiva responsen från danskarna betydde också en påfyllning på inspirationen.

Drogkampen presenterades i Lodz, **Polen** med en poster om Peer Review som metod för att förbättra folkhälsoarbete. Presentationen gjordes inom Healthy Cities för samtliga städer i Europa som är med i nätverket.

Drogkampen ska genom EDDRA beskrivas för en europeisk yrkespublik. **EDDRA** (European Exchange on Drug Demand Reduction Activities) är en databas med utvärderade projekt vars teori och praktik är intressant för andra. Arbetet med texten har påbörjats.

Övriga händelser

Vitsippspriset

I samband med finalen 2001-05-19 utdelades Vitsippspriset av kommunens kristdemokrater till projektledaren för Drogkampen.

Summering av läsåret i Upplands Väsby kommun

Uppvärmningen

I kommunen fanns under läsåret 2000-2001 tjugo klasser i skolår sex: Nitton kommunala och en friskoleklass. Under oktober anmälde sig samtliga dessa till Drogkampen.

Tävlingen började med Uppvärmningen under november månad. Eleverna fick en varsin folder där Drogkampen och de fyra livsvillkoren beskrevs, bilaga 2. Eleverna fick i uppgift att diskutera de fyra livsvillkoren i klassen samt hemma tillsammans med sina föräldrar. Därefter fick var och en skriva vad de tyckte kändes viktigast. Syftet var att eleverna skulle **förstå** Drogkampens budskap: de fyra livsvillkoren. Se vidare Idéhäftet, bilaga 3.

Starten

Vid Starten bjuder vi samtliga sjätteklassare på en stunds häftiga upplevelser tillsammans med kändisar, videofilmer och den senaste musiken. Allt på temat de fyra livsvillkoren. Syftet är att ge eleverna en **upplevelse** kring de fyra livsvillkoren.

I år medverkade Henrik Olsson och Elin Ek från programmet Jupiter i TV 4 som konferencierer. (Henrik Olsson höll även i Eurovisions-schlagertävlingen 2001.) Fröken Uppland 2000, Carola Erixon, medverkade även i år. Hennes medverkan var mycket uppskattad! Vid sidan om dessa medverkade också tre basketspelare Malin Gernandt, Peter Bogner och Stacey Thomas från 08 Alvik Stockholm samt närpolisen.

Glädjande nog har även detta år samtliga kändisar och artister medverkat helt gratis!

Sammantaget var det en mycket bra samling. 500 elever satt som ljus i 60 minuter! Från Elin Ek har Drogkampen fått ett tack för ett bra arrangemang. Kul att få höra från ett TV-proffs! Se vidare bilaga 4.

Kampen

I Kampen fortsätter vi på temat de fyra livsvillkoren. Kampen är deltävlingen där tävlingsuppgifterna göms i Lokaltidningen. Vi zoomar in ett livsvillkor i taget. Syftet med Kampen är att ge eleverna möjlighet att i lugn och ro skaffa sig **ny kunskap och bearbeta sina attityder** till droger.

Allt material som behövdes (Kampenpaket) samt en handledning (Idéhäftet) skickades ut till lärarna vid vårterminens början. Idéhäftet var en nyhet för läsåret. För detaljerad information om Kampen se Idéhäftet, bilaga 3.

Finalen

Finalen är samtidigt en manifestation mot droger och en häktisk tävlingsdag. – En dag som inte skulle kunna genomföras utan ett stort stöd av många ideellt engagerade personer. Syftet med finalen är att lyfta fram **föräldrastödet och det breda samhällsengagemanget**, så att eleverna förstår, att vi menar allvar med Drogkampen. Inför finalen var poängställningen mycket jämn. 98 % av de möjliga poängen hade delats ut. Se vidare bilaga 5.

Starten gick lördagen den 19 maj kl. 12.00 och tävlingen avslutades kl. 15.00. Finalen gick mycket bra. Till och med rättningsproceduren lyckades vi för första gången klara av i god tid före festen och prisutdelningen kl.19.00. Vädret var ett enda stort orosmoln före finalen, men just inför starten skingrade sig molnen och solen belyste elevernas 100 m² stora kollage på temat drogerna och vår miljö och spred sina varma strålar över och oss alla: 396 elever, 409 föräldrar och andra anhöriga, drygt 20 lärare, 26 tävlingsstationer med upp till tioalet personer engagerade per station och ett 20-tal ideellt engagerade funktionärer för Drogkampen. Många politiker besökte Drogkampen under finalen – åtminstone ett 15-20-tal.

Under dagen hade vi bland annat även besök från Ronneby och Drugsmart. IOGT-NTOs vice ordförande och deras skolkontor bevakade också evenemanget. En tysk professor i psykiatri (med narkotika som

specialitet) sa, när han upplevde atmosfären under finalen, att detta borde exporteras till Tyskland! Totalt lyckades Drogkampen i år engagera ca ett tusen personer!

Årets 37 sponsorer finns på vår hemsida www.drogkampen.nu. Dessa fanns även tillsammans med de 26 tävlingsstationerna med i vår helsidesannons i Lokaltidningen mitt i Upplands Väsby inför finalen. Bostadsföretaget Väsbyhem hade även sin logotyp på Drogkampens 770 tröjor.

En kort beskrivning av de olika tävlingsstationerna finns som bilaga 6.

Festen och prisutdelningen

Kl. 19.00 började som sagt festen. Utifrån tidigare års erfarenheter hade vi bestämt oss för att koncentrera oss på ett disco. Det var detta eleverna önskade. Ett undantag gjorde vi för ett par Väsbyungdomar i 20-årsåldern som framförde en egen låt mot droger. Deras bidrag fick inrama prisutdelningen som kommunstyrelsens ordförande Vanja Edwinson förrättade kl. 19.30. Därefter började discot som höll på fram till kl. 22.30.

Poängen vid finalen framgår av bilaga 5. Samtliga elever fick kåsor och klistermärken som tröstpris. Tidigare på dagen hade de fått tröjorna.

Enkäten om Drogkampen

En sammanfattning av enkäten till samtliga elever och lärare i skolår sex finns som bilaga 7. Av denna kan man bland annat utläsa, att elevernas betyg på Drogkampen är oförändrat från föregående läsår. Lärarnas betyg på Drogkampen har däremot höjts. Följande bilaga sammanfattar Idégruppens tankar efter finalen och festen med prisutdelningen.

Äventyrsresan

Äventyrsresan gick till Boda Borg i Karlskoga – en plats för äventyr inspirerad av TV-programmet Fångarna på fortet. Under 8 timmar fick de 21 eleverna och de vuxna pröva på så många rum som möjligt.

Vi övernattade på Boda Borg och inledde följande dag med ett besök i Fiffiga Huset – en experimentverkstad kring grunderna till naturkunskap, teknik och kemi.

Därefter for vi till Ljustjärn för att leva ett dygn i vildmarken. Vi lagade all mat på öppen eld och övernattade i en kåta.

Av enkäten framgår att Boda Borg var höjdpunkten. Se bilaga 9.

Ekonomi

Följande avsnitt kompletteras i september:

Under året har vi haft för liten budget. För att klara detta har samtliga utgifter pressats extremt. Bland annat har stödet från serviceförvaltningen

minskats från 127 200 kr (135 000 kr läsåret 1998-99) till 39 000 kr – en nedskärning med 70 %. Vissa kostnader som kommunen stått för tidigare år (ca 50 000kr) har vi tvingats betala med sponsormedel för att inte spräcka budgeten. För nästa år har kommunen anslagit ytterligare 50 000 kr.

Uppföljningen

Under höstterminen hade vi en utbildnings- och inspirationsdag för Drogkampen i åttan. Konkret resulterade denna satsning i en aktivitetsdag för eleverna i vår största högstadieskola. Här blandades fysiska aktiviteter med teoretiska och samtliga 5 klasser deltog. Ett intressant initiativ som vi ska följa upp till hösten.

Under vårterminen bjöd vi in representanter för IOGT-NTOs ungdomsorganisation UNF och deras skolkontor till ett möte med våra droginformatörer. De berättade om Våga – en metod mot droger och våld speciellt utformad för skolår sju. Metoden kan byggas upp kring Drogkampens fyra livsvillkor och därmed bli en del av uppföljningen av Drogkampen. Till hösten ska vi följa upp idén och vår förhoppning är att någon skola ska ”våga” testa arbetssättet.

Drogkampen i andra kommuner

Efter finalen har även **Olofström** bestämt, att de ska starta Drogkampen till hösten. Team 49 kommer att driva Drogkampen i samarbete med IOGT-NTO. Redan tidigare har **Söderhamn** och **Ronneby** antagit utmaningen! Där drivs arbetet av IOGT-NTO och IOGT-NTOs Juniorförbund.

Allt fler av Sveriges sjätteklassare kommer genom Drogkampen att få bearbeta sina attityder till droger, på ett sätt som passar just dem och deras familjer. Vi som stöder Drogkampen i Upplands Väsby gläds över, att tillsammans med dessa kommuner föra Drogkampen vidare. Samtidigt kommer vi, att i samarbete med IOGT-NTO och IOGT-NTOs Juniorförbund, arbeta för att ytterligare kommuner ska finnas med i Drogkampen från läsåret 2002-2003. Drogkampen har bara börjat!

Thord Jansson
 Projektledare i Upplands Väsby kommun
 Konsulent hos IOGT-NTO och IOGT-NTOs Juniorförbund

Bilagor

Bilaga 1 Utbildningsnämndens beslut 2001-03-07

Bilaga 2 Elevfoldern (se vår hemsida www.drogkampen.nu)

Bilaga 3 Idéhäftet

Bilaga 4 Minnesanteckningar från Idégruppen efter Starten

Bilaga 5 Poängen

Bilaga 6 Tävlingsstationerna

Bilaga 7 Enkäten om hela Drogkampen

Bilaga 8 Minnesanteckningar från Idégruppen efter finalen och festen

Bilaga 9 Enkäten om äventyrsresan

Utdrag ur:

**Upplands Väsby
kommun**

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Utbildningsnämnden

Sammanträdesdatum

Sida

2001-03-07

1

Plats och tid

Vilundarummet, onsdag 7 mars 2001, kl 19.00 - 22.30

§ 21

Dnr 2001.18 627

DROGKAMPENS FORTSATTA DRIFT

ÄRENDEBESKRIVNING

Projektet Drogkampen initierades av kommunstyrelsekontoret under den perioden Barn- och ungdomsförvaltningen låg under kommunstyrelsen. Det var ett treårigt projekt. Efter projektidens slut överflyttades ansvaret för att driva projektet på Utbildningsnämnden. Nämnden beslöt att driva projektet ytterligare ett år i avvaktan på utvärdering av hela projektet.

Utvärderingen presenterades vid nämndsammanträdet i februari. Den visade att Drogkampen fått uppmärksamhet i media, andra organisationer och i andra kommuner. Drogkampen har nått alla elever i skolår 6 däremot är det svårt att entydigt peka på säkert resultat. Enligt enkäter har avståndstagande mot droger ökat bland eleverna efter genomförd Drogkamp. Det är dock inte statistiskt säkerställt. Undersökningar gjorda på riksnivå visar att användandet av droger ökar bland de unga. I Upplands Väsby ligger ungdomarna under riksnivå. Om det beror på Drogkampen kan dock inte sägas.

Påverkan av våra ungdomar får inte stanna vid anordnande av Drogkampen. Det är viktigt att andra attitydpåverkande aktiviteter görs under hela ungdomstiden. Detta är inte bara en fråga för utbildningsnämnden utan är ett gemensamt ansvar för alla förvaltningar inom kommunen, andra myndigheter och organisationer. Drogkampen har dock fått ett symbolvärde som idag manar till en fortsatt satsning på själva aktiviteten – Drogkampen. Det är en aktivitet som är speciell till sin utformning och som därför snabbt kan betraktas som ett ”omodern” instrument att nå fram till 12-åringar. Därför är det viktigt att inte permanenta Drogkampen för all framtid utan vara beredd på andra satsningar som kan bedömas vara effektivare än Drogkampen som företeelse.

Utbildningschefen föreslås att årligen, i juni, pröva värdet av Drogkampen och vid behov föreslå nämnden förändringar.

För att kunna utvärdera Drogkampen bättre föreslås att målen för Drogkampen ändras inför nästa start så att de blir tydligare, tidsatta och utvärderingsbara.

forts § 21

FÖRSLAG TILL BESLUT

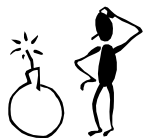
- Projektet Drogkampen skall fortsätta tillsvidare
- Utbildningschefen ska årligen i juni utvärdera Drogkampen och föreslå nämnden eventuella förändringar
- Ur utbildningsförvaltningens ram ska årligen anslås 550 000 kr till Drogkampen
- Förvaltningen ges i uppdrag att skriva om målen för Drogkampen så att de blir tidsatta och utvärderingsbara.

UTBILDNINGSNÄMNDENS BESLUT

Enligt förslag till beslut.

_____

Bilaga 3

Idéhäfte

för

**DRUG
KAMPEN**

2001

Bilaga till Kampenpaketet
© Thord Jansson

Sveriges häftigaste tävling

Drogkampen bygger på vårt intresse för tävlingar. Eleverna tävlar klassvis. Drogkampen bidrar till att sammansvetsa klassen. God samarbetsförmåga är en grundförutsättning för att lyckas. Alla lagliga hjälpmedel och tillvägagångssätt är tillåtna. Fantasi, sunt förnuft, kunskap, uppfinningsrikedom, kreativitet, list, schysta kontakter, tålamod, snabbhet, balans och mod är andra egenskaper som kommer att behövas i laget.

Alla behövs – olika begåvningar ska komma till sin rätt. Tanken är att eleverna genom tävlingen ska skaffa sig kunskaper, bearbeta sina attityder och få upplevelser som mynnar ut i ett personligt ställningstagande:

Ett liv fritt från droger – en självklarhet!

Drogpolicy

1998 antog kommunstyrelsen ett handlingsprogram mot droger för grundskolorna, fritidsgårdarna och gymnasiet. Där definieras drog som en substans som är sinnesförändrande och/eller beroendeframkallande. Dokumentet är mycket konkret och ålägger bland annat varje enhet att i sina kvalitetsredovisningar beskriva, hur man arbetat för att uppfylla åtgärderna i handlingsprogrammet. Drogkampens ledningsgrupp har fått i uppdrag att årligen följa upp och utvärdera genomförandet.

Synsätt

Droginformationen i skolorna har enligt Skolverket varit alltför präglad av risker och de olika preparatens effekter: ”Tillgänglig forskning visar att en sådan fakta- och riskfixerad undervisning snarare ökar elevernas nyfikenhet och vilja att prova alkohol och andra droger.” Drogkampen har velat lämna pekpinnarna och i stället fokusera på det positiva och hälsosamma med ett liv fritt från droger. Fixeringen vid den egna kroppen medför också ett alltför snävt betraktelsesätt. Se nedan. Drogkampen tilltror eleverna förmågan att fatta kloka beslut för sina liv mot bakgrund av den information som tävlingen ger. I elevfoldern uttrycks detta synsätt med:

Du är viktig – Du är värdefull – Du bestämmer
LEV ETT HÄRLIGT LIV!

Fyra hörnstenar

Tävlingen är motorn och ***elevkraften*** är drivmedlet i Drogkampen. ***Föräldrastödet*** är viktigt genom hela tävlingen. På finalen har vissa klasser fler föräldrar än elever engagerade! Då synliggörs också ***det breda samhällsengagemanget*** som står bakom Drogkampen – tävlingsstationerna, sponsorerna och alla ideellt verksamma funktionärer.

De fyra livsvillkoren

Drogkampen handlar om *de fyra livsvillkoren* – de livsområden som kan skadas om någon använder droger:

1. *Jag själv*
2. *Mina relationer*
3. *Samhället*
4. *Miljön*

Dessa begrepp är nödvändiga att förstå, för att tävlingen ska bli meningsfull. Hela tävlingen är nämligen uppbyggd kring dessa fyra livsvillkor. Redan i den första deltävlingen – Uppvärmningen – får därför eleverna och deras föräldrar sätta sig in i dessa begrepp.

Fyra deltävlingar

Uppvärmningen – för att förstå.

Starten – en gemensam upplevelse.

Kampen – för att höja kunskapsnivån och bearbeta attityderna.

Finalen – en manifestation och spännande upplevelse tillsammans med föräldrarna och en stor del av samhället.

Tävlingsuppgifterna

Samtliga uppgifter ska utföras *efter elevernas förutsättningar*. Vi betygsätter inte bidragen. Det viktiga är att alla deltar – får lära sig mer om droger och bearbeta sina attityder.

Nedan kommenteras de olika uppgifterna. Där finns också en grov uppskattning av tidsåtgången. I vissa klasser behövdes under läsåret 2000-2001 mer tid – kanske 50 % mer. Min förhoppning är, att arbetet med de fyra livsvillkoren ska kännas stimulerande och att ni ska se möjligheter att väva in arbetet i ämnen som svenska, matematik, biologi, historia, geografi, samhällskunskap, religion, gymnastik och bild.

För att kunskaperna ska nå en tillräckligt hög nivå behövs *kompletterande undervisning*. Denna kan läggas in när som helst under Uppvärmningen och Kampen (november till maj). Omfattningen och innehållet i denna undervisning ansvarar läraren själv för.

Uppvärmningen äger rum under november månad. Eleverna ska diskutera de fyra livsvillkoren i klassen samt med sina föräldrar. Därefter ska var och en skriva vad de tycker är viktigast. Här finns inga rätt eller fel. Kort eller långt spelar heller ingen roll. Det viktiga är, att alla gör uppgiften, eftersom det annars kan vara svårt att hänga med i fortsättningen.

Klassen får 100 poäng, om alla gör denna tävlingsuppgift. Om en elev inte gjort uppgiften förlorar klassen 5 poäng.

Beräknad tidsåtgång: 2 lektioner samt en hemuppgift.

Vid **Starten** bjuder vi samtliga sjätteklassare på en stunds häftiga upplevelser tillsammans med kändisar, videofilmer och den senaste musiken. Allt på temat de fyra livsvillkoren!

Tidsåtgång: 60 min plus transporttid till och från Vilundaskolans aula samt uppföljningssamtal i klassen.

I **Kampen** fortsätter vi på temat de fyra livsvillkoren. Kampen är deltävlingen där tävlingsuppgifterna göms i Lokaltidningen. Vi zoomar in ett livsvillkor i taget.

Ni får en månad på er med varje livsvillkor. Överlappningen i tidplanen och loven gör att tiden kan upplevas kortare än en månad. Det är viktigt att uppgifterna lämnas in i tid. Vi vill för elevernas skull, omedelbart efter sista datumet för en uppgift, lägga ut resultaten på vår hemsida: www.drogkampen.nu.

Syftet med denna deltävling är att ge eleverna möjlighet att i lugn och ro skaffa sig ny kunskap och bearbeta sina attityder. Kampen som pågår från februari till maj är kanske därför den viktigaste delen av Drogkampen.

Kampen kräver några lektioner utifrån respektive uppgift. Läraren behöver en del förberedelsestid. Vissa uppgifter är gemensamma för hela klassen, andra är individuella. Kampen blir den mest tidskrävande deltävlingen. Till detta kommer en enkät till såväl lärare som elever. Enkäten kommer att skickas till er efter finalen.

Annons 1: Jobba med livsvillkor 1 - Jag själv.

Klassen ska tillsammans på detta tema göra några slogans. Varje slogan ger 20 poäng. Högsta möjliga poäng är 100. Låt eleverna arbeta på det språk de själva väljer och översätt sedan budskapet till svenska. När era slogans ska skickas in framgår av annonsen. Adressen finns i elevfoldern ni fått om Drogkampen.

Syftet med denna uppgift är att fördjupa elevernas insikt i livsvillkor 1 samt att få dem att formulera sina känslor och tankar.

Beräknad tidsåtgång: 1 lektion.

Annons 2 rör livsvillkor 2 - Mina relationer.

Här kommer två gemensamma uppgifter – se en film och lyssna på ett radioprogram – samt en individuell uppgift.

Skolverket, Lärarförbundet och Svenska Kyrkan m.fl. har tillsammans producerat en film som heter "Ut ur paradiset". I denna finns en del som heter "Löftet". Den ska ni se tillsammans i klassen och därefter diskutera drogernas inverkan på de olika relationerna. Klassen får en fråga om namnet på den läsk som serveras i filmen. Svaret ger oss en bekräftelse på att uppgiften utförts. Rätt svar ger 50 poäng.

Den andra deluppgiften bygger på ett radioprogram. Låt eleverna lyssna på och sedan diskutera radioprogrammet "Barnen" från P1 2001-02-10. En efterfrågad repris från

2000-05-20. Denna deluppgift är liksom föregående gemensam för hela klassen och rätt svar på frågan i annonsen ger er ytterligare 50 poäng.

Den tredje deluppgiften är individuell. Eleverna får i uppgift att skriva en berättelse om en familj, där relationerna påverkas av att någon använder droger. Om alla i klassen skriver en berättelse, får klassen 100 poäng. För varje elev som inte skriver något, förlorar klassen 5 poäng.

Filmen "Löftet" är kort men innehåller mycket material till diskussioner om bland annat etik: sanning och lögn, samvete, förtroende, snatteri, förhållandet mellan generationer – förutom gruppsyck och rökning.

Den andra deluppgiften var radioprogrammet "Barnen".

"Vi brukar låtsas att allt är bra."

... "Att gå på gång utsättas för svek och känna skam och skuld för något som inte är ens eget fel. Barn som hör till de ensamaste i världen berättar hur de gör för att överleva med en förälder som är missbrukare. "Programmet sänds från Ersta Vändpunkten i Stockholm där barn och ungdomar träffas en gång i veckan för att dela erfarenheter och förstå att de inte är ensamma och att det inte är deras fel att mamma eller pappa är missbrukare." (Ur programpresentationen till "Barnen".)

Ett program på 30 minuter som ni kan höra på www.sr.se/p1/program/barnen/. Du kan få låna en kassetinspelning om du vill.

Programmet är egentligen om barn för vuxna, men kan vara av intresse för en sjätteklassare också. Kanske några elever kan känna igen sig. I varje klass brukar det finnas några elever vars föräldrar – eller ena förälder – har problem med alkohol eller narkotika.

I den efterföljande diskussionen bör eleverna uppmanas att *inte* diskutera sina egna eller andras föräldrar. Detta skulle kunna förvärra en redan svår situation för någon elev.

Var observant på elevernas reaktioner. Kanske några elever behöver prata vidare i mindre grupp eller ensamma med dej eller någon annan vuxen på skolan. Denna tävlingsuppgift bör kombineras med berättelserna. Där kan en del av känslorna bearbetas.

Någon elev kan ha behov av ytterligare samtal. Personliga frågor kräver förtroende och sekretess. På tu man hand med en lärare eleven litar på, kan en sådan diskussion föras. Kanske elevvårdsteamet behöver kopplas in. Kanske måste läraren till skydd för barnet anmäla förhållandena till socialtjänsten (jfr 72 § socialtjänstlagen).

Berättelsernas kvalitet – i den tredje deluppgiften – brukar variera. Vissa skriver några rader, andra fortsätter även efter tionde sidan. Eleverna brukar tycka om uppgiften. För dej som lärare blir deras berättelser en källa till information och förståelse. Här får eleverna vädra tankar som annars är svåra att kanalisera. Vissa berättelser förefaller vara mer än fantasier!

Beräknad tidsåtgång: 3-4 lektioner.

Annons 3: Härefter är det dags för livsvillkor 3 – *Samhället*.

Ni får i uppgift att se två filmer: En om tobak och en om alkohol, två gruppuppgifter och en individuell del.

Låt eleverna se del 1 av "Dödligt begär" från TV 4, 10 januari 2001. Programmet är 25 minuter. (Del 2 bör inte ses i skolår 6, eftersom det kan vara alltför ångestframkallande!) Programmet kan tjäna som en bra grund för diskussioner i klassen kring livsvillkor 3.

Några förslag på frågor som kan diskuteras:

- ❖ Varför finns lagar om tobak/droger riktade till både enskilda människor och företag?
- ❖ Varför behövs internationell lagstiftning?
- ❖ Ska man kunna tjäna pengar på vad som helst och hur som helst?
- ❖ Behövs etiska regler som komplement till lagarna?
- ❖ Hur drabbas samhället – det stora och det lilla (sjukvård, polis, tull, åklagare, domstolar och företag)?
- ❖ Varför är ungdomar intressanta måltavlor för tobaksbolagen?
- ❖ Varför är Östeuropa och utvecklingsländerna intressanta för tobaksbolagen?
- ❖ Vad kan/bör vi göra?
- ❖ Vad tänker du göra?

Var beredd på att reportaget kan väcka obehagliga känslor speciellt hos elever med anhöriga som röker! Av samma anledning bör klassen **inte** se del 2 av ”Dödligt begär”. Stäng av videon efter 25 minuter.

Syftet med uppgiften är att skapa en medvetenhet kring hur tobaksindustrin och andra drogproducenter och leverantörer försöker utnyttja vår brist på kunskap, insikt och engagemang. Vill jag låta mej manipuleras av drogindustrin eller vill jag bestämma själv över mitt liv? Se elevfoldern och ovan under rubriken Synsätt.

Se filmen ”Systemet, vad är det bra för?” och diskutera den. Därefter får var och en skriva sitt svar på frågan i filmens titel. En liten bekräftelse på att var och en förstått filmens budskap – samhällets roll och varje medborgares (stor som liten) ansvar. Om alla gör det får klassen 100 poäng. För varje elev som inte gör uppgiften, förlorar klassen 5 poäng.

Filmen är kort och innehåller en bra blandning av humor och allvar. Här finns många frågor att diskutera: historisk bakgrund, folkrörelsernas framväxt, social utslagning, lagstiftning, samhällets kostnader, olika länders syn på alkoholen, vuxna och ungdomar, alkohol och andra droger osv.

När era bidrag ska ha kommit in till Drogkampen framgår av annonsen. Ange också om alla elever skrivit sitt svar på filmtiteln.

Beräknad tidsåtgång: 3-4 lektioner.

Annons 4: Den sista uppgiften före finalen handlar om livsvillkor 4 – **Miljön**.

Klassen ska tillsammans göra ett kollage eller en minneskarta (ca 5 m²) på temat miljön och drogerna i vår kommun, i EU och i resten av världen. Som inspirationskälla rekommenderar vi filmen ”Miljön som gick upp i rök”.

Detta är en uppgift som stimulerar till fritt skapande. Filmen ”Miljön som gick upp i rök” är en faktaspäckad film som tål att ses flera gånger. För de flesta eleverna finns de starkaste argumenten mot droger i detta livsvillkor.

Vi kommer att köra runt till skolorna med papparken som ni behöver för kollagen och hoppas, att ni inte har något mot att få ett kort oannonserat besök i klassen under februari eller mars månad. Här ges eleverna möjlighet att bidra till inramningen av Finalen. – En häftig tävling med en allvarlig bakgrund. Eleverna och föräldrarna får hjälpas åt med transport och uppsättning av kollagen på Vilundavallen på finaldagen.

Beräknad tidsåtgång: 2-3 lektioner.

Finalen

Finalen pågår kl. 12.00-15.00 en lördag i maj (se tidplanen). Vi delar ut Drogkampens T-shirt till alla elever och lärare. Några föräldratoröjor delas också ut. Så följer tre timmars intensivt tävlande i ett vimmel av Drogkampentröjor, slogansplakat och tävlingsstationer. Allt mot den bakgrund – ca 100 m² kollage på temat drogerna och vår miljö – som eleverna gjort.

Syftet med denna häktiska tävlingsdag är, att lyfta fram föräldrastödet och det breda samhällsengagemanget, så att eleverna förstår, att vi menar allvar med Drogkampen. Vissa tävlingsuppgifter är för föräldrarna, men ger klassen poäng. Eleverna kommer att kräva att **alla** föräldrar deltar.

Festen och prisutdelningen

Festen pågår kl. 19.00-22.30. Här får ni lyssna på bra musik och dansa samt veta om ni vann Drogkampen. Samtliga elever får ett tröstpris. Föräldrarna är välkomna under hela kvällen och ser förhoppningsvis till att alla elever kommer hem direkt efter festen.

Syftet är att ge alla deltagare en välförtjänt belöning samt att avdramatisera tävlandet och stärka gemenskapen över ”klassgränserna”.

Priserna

Vart äventyrsresan går avslöjas på Starten. Den tar tre dagar i anspråk. Detta rör enbart förstapristagarna. Andra och tredje pris – entré och åkband på Gröna Lund respektive biobiljetter – beräknas medföra en tidsåtgång på en halv till en dag. Vi rekommenderar att ni gör dessa aktiviteter tillsammans med hela klassen.

Ytterligare information

Titta på vår hemsida www.drogkampen.nu och uppmana dina elever att besöka den då och då. Där finns alltid färsk information och ni kan se, hur ni ligger till i Drogkampen.

Låna gärna vår informationsvideo. Den kan visas såväl i klassen som på ett föräldramöte. Den är knappt 15 minuter lång.

Observera

Ovanstående uppgifter är preliminära och bygger vad gäller tidsåtgång på uppskattningar utifrån Drogkampen föregående läsår. Ibland kan längre tid krävas – kanske 50 % extra. Jag hoppas ändå, att de blir till hjälp för dig i din planering.

Hör gärna av dig med frågor och synpunkter under tävlingens gång. Vanlig telefon, mobil, internpost, e-post eller fax – välj det som passar dej bäst. Numren och adresserna finns på sista sidan.

Observera att *annonserna – och annonsdatumen – är hemliga* för eleverna tills de är publicerade i Lokaltidningen.

Patent- och Registreringsverket har 4 december 2000 registrerat Drogkampens logotyp såsom ett varumärke under nummer 340 279. Detta innebär att användning av Drogkampens logotyp endast får ske i samarbete med Thord Jansson, Upplands Väsby kommun.

Drogkampen är en tävling, där samarbetsförmågan utmanas. Bara en klass kan vinna första pris, men vi vill ge alla elever möjlighet att vinna det bästa av alla priser:

Ett liv fritt från droger!

LYCKA TILL!

Thord Jansson

Materialtips

Steget

Ett arbetsmaterial om hälsa, samlevnad och droger för skolåren 4-6.

Pris: 75 kronor.

Utgivare: Folkhälsoinstitutet, tel. 08-566 135 00.

Droglådan

Faktahäften om droger.

Bra material för lärare, men för avancerat för sjätteklassare.

Pris: 2 500 kronor. Finns även att låna hos FMN och Drogkampen.

Utgivare: Riksförbundet Narkotikafritt Samhälle, RNS.

Tel. 08-643 04 67.

CAN:s faktablad

Kortfattad och mer lättillgänglig information.

Pris: 13 blad för 2 kr/st. En klassuppsättning går att få gratis!

Utgivare:

Centralförbundet för Alkohol- och Narkotikaupplysning.

Tel. 08-412 46 00.

RökFRI (FRIDA)

En liten tidning om rökning för flickor i skolår 5-9.

Pris: 1 krona.

Utgivare: Folkhälsoinstitutet, tel. 08-566 135 00.

SNUS-Kboken

En lättläst informationsbroschyr om snus.

Pris: 1 krona.

Utgivare: Folkhälsoinstitutet, tel. 08-566 135 00.

Man vet inte var trappstegen är i livet...

– perspektiv på tobak, alkohol och narkotika
Ett fördjupningsmaterial för skolpersonal.
Pris: 100 kronor, exklusive moms och porto.
Utgivare: Skolverket, tel. 08-723 32 00.

Motboken

En rolig, realistisk titt på alkohol för skolår 4-6.
Pris: 30 kronor.
Utgivare: Blåbandsrörelsen, tel. 019-13 05 75.

Hit kan du vända dej

Thord Jansson

Drogkampen
Upplands Väsby kommun
Utbildningsförvaltningen
194 80 Upplands Väsby

Telefon: 08-590 970 24
Mobil: 0708-57 71 32
Bostad: 08-590 702 63

Fax: 08-590 738 89

Thord.Jansson@upplandsvasby.se
www.drogkampen.nu

Bilaga 4**Minnesanteckningar från Idégruppen efter Starten**

Starten blev en stor framgång. Carola, fröken Uppland 1999, överraskade oss med att erbjuda sig att komma på prisutdelningen och Henrik och Elin från SvT sa, att de var sugna på att följa med på äventyrsresan. Vi klarade också hela programmet på planerad tid, 60 minuter.

Två gamla myggor la av precis när programmet började, men vi hade förberett oss med två extra handmikrofoner, så det löste sig. En miss var att högtalarna inte placerades längre bak i aulan. Ljudkvalitén kan bli bättre på det sättet nästa år.

Det kan vara skönt att få stå upp och sträcka på sig någon gång. Vi saknade också några roliga inslag. Kan man få flashigare ljus?

Thord Jansson

Smedsgårdsskolan 6 B	700	100	45	36	10	2	1159	1400	2752	3452	14	740	25	22
Gör som Musse Pigg, tacka nej till cigg														
Smedsgårdsskolan 6 M	700	100	41	46	7	4	1285	1400	2883	3583	5	397	26	34
Musikmissbrukarna														
Sverige Finska skolan 6	695	100	46	36	10	4	1259	1300	2755	3450	15	245	13	7
Drogknattarna														
Söderviksskolan 6 A	700	100	47	43	6	4	1278	1400	2878	3578	6	403	28	35
ID - inga droger														
Söderviksskolan 6 B	700	100	43	40	8	4	1369	1400	2964	3664	2	328	27	40
G.U.D. (Glad utan droger)														
Söderviksskolan 6 C	685	100	46	41	9	2	1239	1300	2737	3422	16	126	18	11
IDFO (inga droger för oss)														
Söderviksskolan 6 D	700	100	44	47	7	3	1339	1300	2840	3540	9	268	23	20
Drogfritt														
Summa	13770	2000	868	795	167	70	25433	27100	56433	70203		7102	396	409

Bilaga 6**TÄVLINGSSTATIONERNA OCH DROGKAMPENS HEMLIGA MEDDELANDE**

Varje tävlingsstation kan ge högst 100 poäng. Vid vissa stationer får ni poäng – allt mellan 0 och 100 – för en viss aktivitet. Endast elever från den egna klassen får delta vid dessa tävlingsstationer. De tävlingsstationer som anordnas av FMN (Föräldraföreningen Mot Narkotika) och ICA Supermarket är liksom tipspromenaden avsedda endast för föräldrarna. Deras resultat ger klasserna poäng! Från varje tävlingsstation som ger poäng **ska** ni få med er ett intyg på det antal poäng ni fått.

Vid andra stationer hittar ni ett eller två kodord som ger er 100 poäng per ord om det är på rätt plats på svarsblanketten. Det hemliga meddelandet består av nio olika ord. Ord 3, 7, 8 och 9 förekommer en gång var. De övriga fem orden förekommer två gånger var i det hemliga meddelandet. Totalt består således det hemliga meddelandet av 14 ord. Dessa ord och ordets nummer kan ni hitta vid åtta av tävlingsstationerna. Skriv in orden på svarsblanketten. Varje **rätt ord på rätt plats** ger 100 poäng. Högsta möjliga poäng för det hemliga meddelandet blir således 1 400.

Förväxla inte tävlingsstationens nummer med ordets nummer!

OBS!

Från varje tävlingsstation ska ni således antingen få ett ord och ordets nummer eller ett intyg med era poäng.

Att få fram det hemliga meddelandet kräver stor noggrannhet och kan ge er många poäng. Ta gärna med er papper och penna och skriv av orden och deras nummer mycket noga.

Texten ovan är ett citat ur tävlingsformuläret. Varje tävlingsstation var därefter kortfattat beskriven. Texten motsvaras av första stycket under respektive rubrik nedan. Den kompletterande texten fanns inte med i tävlingsformuläret.

1. ANGORAS

Här behövs tre smarta och modiga elever (minst en kille och minst en tjej) för att rädda den som är ”fången i drogträsket”.

En av eleverna blev ”fången i drogträsket” (bakbunden) medan de andra – en kille och en tjej – fick försöka rädda fången. Först fick de en gåta av en Fader Forah-liknande figur. Därefter fick de med händerna leta efter rätt nyckel i hinkar med kompost. – En riktigt häftig station. En elev spydde, men vägrade ge upp för det!

2. BANG UP COMPANY

BANG, BANG, BANGOLF! Har du lätt att bli putt för en miss? Då ska du överlåta detta uppdrag till 4 av dina kompisar.

Av denna information kunde lagen förstå, att det var minigolf det handlade om.

3. BIBLIOTEKET

Biblioteket är endast *öppet kl. 12-14*. Vi rekommenderar minst två elever att ta sig dit.

Här fick eleverna testa sina bibliotekskunskaper. När de klarat av uppgifterna fick de fram ett av orden i Drogkampens hemliga meddelande.

4. CAFÉ MORBROR

En utmaning för fyra elever som lever på samma hopp.

Eleverna fick hoppa säck i grupp – alla fyra samtidigt i en mycket stor säck. – En tuff utmaning i samarbete.

5. DROGKAMPENS HEMSIDA

Här finns det många poäng att hämta för dom med god iakttagelseförmåga!

Eleverna möttes av tre förvrängda ansikten. De fick leta bland Drogkampens funktionärer för att hitta namnen på personerna. När de skrivit in dessa öppnade sig en ny sida med två av orden till det hemliga meddelandet.

6. DRUGSMART

Gå in på www.drugsmart.com. Följ anvisningarna så får ni snart fram två ord på ett av våra invandrarspråk. Översatt till svenska blir det ett enda ord. Detta är ord 9 i Drogkampens hemliga meddelande. Skriv in ordet på svarsblanketten.

7. EDS FÖRSAMLING

Ett valfritt antal elever eller föräldrar är välkomna till Eds kyrka. Transport avgår varje hel och halv timme från kl. 12.30 till kl. 14.00 från tävlingsområdet (punkt 7 på kartan).

I Eds kyrka fick eleverna lyssna till en ung präst och hans tankar kring vårt beroende av symboler och ritualer. Därefter fick de ordet ”beroende” till det hemliga meddelandet.

8. FADDERBYN 1

I kåtan finns en tävlingsstation. Vi föreslår att minst två elever beger sig dit.

Väl framme i kåtan möttes de av följande meddelande:

För att komma till denna tävlingsstation har ni tagit er över Brunkebergsåsen. – En rullstensås som påminner oss om, att vi befinner oss på historisk mark.

Långt innan tangentbordens tidsålder, innan papper och penna kom i bruk och innan våra skrivtecken kom till, fanns huggmejseln, stenarna och runorna. I Upplands Väsby som är en av landets mest runstenstäta kommuner, finns många bevis på detta. På den tiden kunde ett ord se ut så här:

Detta är ord två i Drogkampens hemliga meddelande...

9. FADDERBYN 2

Här behövs sex elever för att lura spindeln.

Fadderbyn hade här en bemannad station, där elevernas samarbete sattes på prov. Genom ett nät av rep gällde det att slussa varandra. Stora hål närmare marken gav lägre poäng och mindre hål högre upp (där bara de minsta eleverna kunde bäras igenom) gav de högsta poängen.

10. FARSOR OCH MORSOR

Ingen station för farsor och morsor utan för minst tre elever som kan samarbeta.

Med förbundna ögon skulle en elev lotsas genom en bana med flaskor. Här gällde det att akta sig för flaskor som innehållit alkohol. Enda hjälpen var att lita till kamraternas information från andra änden av banan. Eftersom de stod mitt emot blev höger och vänster omkastade...

11. FRILUFTSFRÄMJANDET

En station för tre elever med friluftsvana.

Här skulle eleverna ta sig över en repbro för att därefter tillsammans försöka göra upp en eld.

12. FÖRÄLDRAFÖRENINGEN MOT NARKOTIKA, FMN

Tävlingsstationen ligger på Dragonvägen 80, 2 tr. (portkod 2592) och är avsedd för två föräldrar per klass. Här får ni både information och frågor att besvara.

Här testades föräldrarnas kunskaper...

13. ICA SUPERMARKET

Något för träffsäkra föräldrar.

Föräldrarna fick skjuta luftgevär och på så sätt ge klassen fler poäng.

14. LO-KATTENS MC MÄLARDALEN

Med tre busfrön bör ni klara denna station.

Ni har sett den på vår informationsfilm: Två elever håller i ett handtag till en gräsklippare. Handtaget var omgjort till en slangbellsa. Eleverna fick försöka skjuta en tennisboll genom olika hål.

15. MISSIONSKYRKAN

Kyrkan är öppen under endast *15 minuter vid två tillfällen!* Missar ni dessa, får ni ingen ytterligare chans. Stationen tar ca 30 minuter förutom transporttid. Valfritt antal elever. Första möjligheten är kl. 13.00-13.15. Det andra och sista tillfället är kl. 13.45-14.00.

Efter en stunds information från Missionskyrkan fick eleverna ytterligare ett ord till det hemliga meddelandet. Men denna gång var ordet på persiska. Lätt för den som talade persiska men svårt för andra.

16. MOTORFÖRARNAS HELNYKTERHETSFÖRBUND, MHF

Två tjejer och två killar med varsin cykel och hjälm samt några elever utan cykel testas praktiskt och teoretiskt.

Den praktiska utmaningen var ett balansprov på cykel på en knepig bana.

17. MUSICLAND

Ni som gillar musik kan ta er hit. Minst två elever behövs.

Eleverna fick göra en egen låt mot droger. Vissa hämtade gitarrerna hemifrån till vår live-inspelning. Liksom föregående läsår gör vi en CD av dessa inspelningar. – Uppbyggande och mycket underhållande!

18. PINGSTKYRKAN

Pingstkyrkans station finner ni på Dragonvägen 54, i Café Lyktan.
Minst två elever ska bege sig dit. Ett par med näsa för sånt som inte syns.

Att endast med hjälp av lukten känna igen vad som finns i några burkar är inte alltid så lätt.

19. RADIO STOCKHOLM

Lyssna på Radio Stockholm (103,3) kl. 13.45-14.00. Robert "Robban" Broberg sjunger då en låt. Titeln ger er ord nummer sju i Drogkampens hemliga meddelande.

20. SVANSTRÖMS

Hit ska ett valfritt antal elever eller föräldrar med bra ögonmått gå.

Utmaningen blev att fiska upp CD-skivor från ett CD-ställ med hjälp av ett metspö och en krok. Ursprungligen var det tänkt en annan uppgift, vilket ovanstående beskrivning antyder.

21. TIPSPROMENADEN

Tipspromenaden har tio frågor till föräldrarna. Här har ni chansen att ge er klass 90-100 poäng. Genomförd tipsrunda ger 90 poäng och varje rätt svar ytterligare en poäng. Rundan börjar vid tävlingsexpeditionen. Ni får gå så många ni vill.

22. UNGDOMENS NYKTERHETSFÖRBUND, UNF

Har ni två elever som inte bangar för höjder? OK!

UNF utmanade eleverna med en 6 m hög klättervägg. En iögonfallande och spännande utmaning särskilt för elever som söker spänning.

23. UTBILDNINGSNÄMNDEN

Våra kommunpolitiker: Några frågor om "dom där politikerna"....
Kom så många ni vill men kanske 3-4 elever blir lagom många.

Utbildningsnämnden passade bland annat på att samla in synpunkter från deltagarna. Demokratin är inte beroende av sammanträdesrum!

24. VINNARNA AV DROGKAMPEN 2000

Eleverna från klassen som vann Drogkampen förra året gör en tävlingsstation för er. En utmaning för fem personer – elever eller föräldrar, men minst två av varje kön – som vet hur man tar skeden i vacker hand.

Skeden skulle träs genom ärmar och byxben från person till person.

25. VÄSBY IK FOTBOLL

Två tjejer och två killar med krut i dojan ger er många poäng härifrån.

Elever som var bra på fotboll och straffläggningar hade störst framgång.

26. VÄSBY SIMSÄLLSKAP

Två simkunniga elever behövs här. Ta med er badkläder. Stationen finns i simhallen.

Eleverna fick simma 25 m och därefter dyka efter två ringar. På den ena stod ett av orden till det hemliga meddelandet och på den andra stod ordets nummer.

Drogkampens hemliga meddelande 2001

En utslagen blomma är beroende av vatten.

En utslagen missbrukare är beroende av droger.

Enkät om hela Drogkampen läsåret 2000-2001**Bilaga 7**

Eleverna				Placering	Lärarna		
Klass	Total- poäng	Antal svar	Medel- poäng		Total- poäng	Antal svar	Medel- poäng
Lagets namn							
Björkvallaskolan 6 A	88	23	3,826086957	12	4	1	4
25 Musketörerna							
Grimsta skola 6 A	87	19	4,578947368	1	4	1	4
No Drugs							
Grimsta skola 6 B	61	20	3,05	17	3	1	3
Fuck Drugs							
Grimsta skola 6 C	88	22	4	7	5	1	5
Dom coola							
Grimsta skola 6 D	47	12	3,916666667	8	6	1	6
No Coke							
Grimsta skola 6 E	77	20	3,85	20	5	1	5
Smurfarna							
Grimsta skola 6 F	92	23	4	4	5	1	5
Eye of the tiger							
Runby skola 6 A	?*	?*	4*	10	4	1	4
Drugbusters							
Runby skola 6 B	80	19	4,210526316	13	6	1	6
DMMB (Drogfria Människor Mår Bra)							
Runby skola 6 C	87	17	5,117647059	3	4	1	4
RÖK MIG INTE							
Smedby skola 6 A	42	18	2,333333333	18	5	1	5
SNTD (Säg nej till droger)							
Smedby skola 6 B	70	14	5	19	8	2	4
Sweden Dragons							
Smedsgårdsskolan 6 A	127	28	4,535714286	11	8	2	4
Drugfighters							
Smedsgårdsskolan 6 B	124	25	4,96	14	4	1	4
Gör som Musse Pigg, tacka nej till cigg							
Smedsgårdsskolan 6 M	116	25	4,64	5	4	1	4
Musikmissbrukarna							
Sverige Finska skolan 6	33	11	3	15	5	1	5
Drogknattarna							
Södervikskolan 6 A	113	23	4,913043478	6	6	1	6
ID - inga droger							
Södervikskolan 6 B	140	27	5,185185185	2	5,5	1	5,5
G.U.D. (Glad utan droger)							
Södervikskolan 6 C	77	23	3,347826087	16	6	1	6
IDFO (inga droger för oss)							
Södervikskolan 6 D	100	25	4	9	6	1	6
Drogritt							
Totalt	1649	394	4,185279188		103,5	22	4,7045455
	1999		4,5				4,5
	2000		4,2				4,1
	2001		4,2				4,7

* Läraren har angivit 4 för eleverna. Underlaget från eleverna saknas.

Bilaga 8**Utvärdering av finalen 19 maj 2001****Inför finalen**

Annonsen: OK

Pressmeddelandena: Vissa adresser skulle behöva kollas.

Hemsidan skulle ev. kunna användas till att ge information på andra språk. Kanske hemspråkslärarna vill hjälpa till med detta. Vi måste i så fall försäkra oss om hjälp med uppdatering också.

09.00-11.30

Transporterna: Lastremmar och en kombi skulle ha sparat mycket tid för Michel

Informationen: Thord skulle ha gått igenom frågeformuläret samt informerat alla om att tävlingsstationerna skulle ge poäng direkt till eleverna.

Tröjorna: Utdelningen var OK

Antalet funktionärer: Vi skulle ha haft nytta av fler personer med stora bilar. Ska vi hyra en lastbil eller buss? Lastremmarna skulle kanske lösa problemet. Kanske behöver vi börja redan kl. 8 för att hinna med utan jäkt. Å andra sidan är vi ordentligt trötta ändå vid dagens slut...

11.30-15.00

Samlingen: Många elever från Runby saknades. Hade övriga elever fått löfte som kompensationsledighet?

Kollagen ska sitta kant i kant för att få plats. Grimsta (6 klasser!) hade gjort halva storleken på kollagen.

Ljudet skulle fungera bättre om scenen ställdes mot väggen på Bingobaracken.

Starten: Har vi någon bättre idé än ballongerna?

Frågeformuläret bör Thord gå igenom även med Ida före finalen

Kartan över tävlingsområdet samt del F bör sättas upp på Bingobarackens vägg

Tävlingsexpeditionen ska ta emot alla frågor som uppstår ute på tävlingsområdet. All information måste samlas på ett ställe. Annars uppstår lätt förvirring! Ida, Fia och Thord ska veta samma saker.

Serveringen: Tältuthyraren vill vara sponsor nästa år. Växel saknades vid flera tillfällen. Anna tyckte att vi skulle ha kunnat fördela inkomsterna direkt vid försäljningen. Alternativt skulle alla inköp ha gjorts av Kent.

Tävlingsstationerna skulle lämna sina protokoll till Ida. Stationerna skulle ha kunnat placeras ännu närmare varandra.

Tipsrundan: Alla funktionärer ska få veta att föräldrarna får ha med sig eget papper. Eftersom fyra frågor försvann kanske vi ska lägga ut frågorna bland tävlingsstationerna. Vi skulle också kunna ha fler ex av varje fråga.

Röda Korset borde placeras ihop med serveringstältet

Sponsorerna: En beloppsgräns behövs för att få synas i annonsen och på hemsidan.

Inlämningen av svarsblanketterna och tävlingsstationernas protokoll. Kanske ska vi ha ett par kartonger (vi hade ju flera tomma efter tröjorna) som markerar var inlämningen ska ske. Vid dessa ska Fia och Ida finnas.

Antal funktionärer skulle kunna utnyttjas bättre om de nya går tillsammans med de gamla. Vissa uppgifter kan också utföras av en person i stället för två eller tre. Vissa moment kräver långa personer, andra körkort eller erfarenhet från tidigare år med Drogkampen. Kan ansvaret för de olika uppgifterna delegeras ännu längre, undrade Michel. Vi behöver också fundera på vad vi som funktionärer kan göra ensamma.

Rökning och snus syntes inget av. Bra! Behövs en Nicoretstation?

15.00-18.00

Städningen efter finalen fungerade bra, men Michel blev ensam...

Montering av scenen: Klamrar saknades.

Salladen: Familjepizzor (skulle ge oss kraftigt sänkta kostnader) eller gratis mackor från Scandic Hotel Infra City? Ska de beställas i förväg? Detta skulle ge oss mindre jobb efteråt också. De som ansvarar för maten bör också direkt efter att alla ätit ta reda på resterna och städa upp. På så sätt underlättar vi slutstädningen.

Rättningen fungerade bra. Lite choklad och annat godis skulle ha gjort oss lite piggare! Antalet rättare var bra

18.00-22.30

Övergången till festen. Kent hann inte med samordningen eftersom sladdarna mm krävde sin tid.

Insläppet gick snabbt och smidigt.

Dörrvakterna fick jobba hårt vid entrén. Trappan var svår att bevaka. Ida och Mathias tyckte det gick bra med en kopp fika. Skulle föräldravandrarna vara intresserade av att hjälpa till innanför och utanför?

Elever som inte gick i sexan: Nästa år bör vi överväga att släppa in alla som vill och sköter sig. Det kan bidra till att fler vill dansa.

Prisutdelningen: Vi ska inte ge information om placeringen. Det syns i utvärderingen att en dålig placering ger ett sämre omdöme om Drogkampen.

David och Torsten: Musiken var bra. Texten hördes inte.

Klasslistor behövs för att ev. ringa föräldrar till sjätteklassare som inte sköter sig under kvällen.

Discot hade för svag volym enligt några elever. Vissa ledare tyckte att öronproppar skulle ha varit bra att ha. Några elever klagade på ljuset.

Kiosken: Rutinerna behöver gås igenom tillsammans med Kent.

Sjukvården OK.

Antalet funktionärer räckte. För att förstå att man som funktionär är en del av Drogkampen, bör man ha börjat gymnasiet eller deltagit i Idégruppen så att man på detta sätt blivit en del av Drogkampen.

Rastgård skulle vi ha behövt.

22.30-24.00

Städningen sköttes av några trötta individer. Andra lika trötta tog en paus. Thord borde kanske ha varit bättre slavdrivare. Kan vi engagera andra för städningen? Skulle föräldravandrarna vara intresserade av att hjälpa till? Larmet hann gå innan vi kom ut. Vi bör beställa fler städredskap till nästa final.

Kollagen skulle vi kunnat bära direkt till en container.

Efter finalen

Lokaltidningen skrev en mycket blygsam artikel. En stor besvikelse bland annat för den vinnande klassen.

Enkäten är på väg in.

Tackbrev till sponsorerna och tävlingsstationerna ska skickas efter äventyrsresan 7-9 juni. Fia och Thord åker med klassen.

Nästa träff

Vi ses **5 september kl. 19 på Väsbygården**. Nya medarbetare är välkomna.

Jag hoppas att vi kan få lyssna till CD:n från finalen då.

Om det kommer många nya föreslår jag dessutom, att vi visar vår informationsvideo. Kent ser till att vi har såväl videon som utrustningen till hands, hoppas jag.

I övrigt ska vi under hösten titta närmare på:

Drogkampen läsåret 2000-2001
Idégruppens minnesanteckningar efter Starten
Idégruppens minnesanteckningar efter finalen
Enkäten om hela Drogkampen
Enkäten om äventyrsresan
Poängfördelningen vid finalen

Ha en härlig sommar!

Thord

Utbildningsförvaltningen
 Thord Jansson
 ☎ 08 - 590 970 24
 Fax 08 - 590 738 89

2001-06-11

Deltagarna på äventyrsresan

Nu är äventyrsresan slut och snart är vi hemma. För att veta hur vi kan göra den bättre, behöver vi veta vad just du tycker. Vi vill att du poängsätter den med ett kryss. En sexa betyder mycket bra och en etta mycket dåligt.

1   2   3   4   5   6

Hela äventyrsresan

Resultat av enkäten

(Jämförelsesiffrorna inom parentes är från tidigare år)

Eleverna i medeltal: 95,5/21   **4,5** (1998: 3,8 – 1999 4,8 – 2000 5,2)

Lärarna och föräldrarna i medeltal: 26/5   **5,2** (1998: 4,8 2000: 5,4)

Det bästa var:

Enligt eleverna: Boda Borg (18 av 21 elever)

Enligt de vuxna: Kåtan och kombinationen av aktiviteter

Det sämsta var:

Enligt eleverna: Kåtan (11 elever tyckte det var hårt och kallt)
 Fiffiga Huset (8 elever)
 Läggdags och tyst kl. 23 (6 elever)
 Vädret: (4 elever)
 Boda Borg (1 elev)

Enligt de vuxna: Vädret och att vi åt pizza kl. 21 första kvällen

Thord Jansson